

Antwoord op Statenvragen PS 2024-865

De leden van
Provinciale Staten

Beantwoording schriftelijke Statenvragen Statenlid
Eric van Kaathoven van SP
over Kwaliteit zwemwater

Ingevolge het bepaalde in artikel 39 van het Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland doen wij u hieronder het antwoord van ons college op de vragen van Eric van Kaathoven toekomen.

Inleiding van de vragensteller:

Tijdens het zwemseizoen van 1 mei tot 30 september geeft het provinciebestuur geregeld waarschuwingen en negatieve zwemadviezen af over de kwaliteit van het zwemwater in Gelderland. De meest voorkomende reden hiervoor is de aanwezigheid van mogelijk giftige blauwalgen en zwemmersjeuk. In 2024 werden voor het eerst ook negatieve zwemadviezen af wegens te hoge PFAS-waarden. Dit jaar werden onder andere zwemwaarschuwingen afgegeven voor het Bronsbergermeer (Zutphen), de Bisonbaai (Ooij), camping de Schans (Alphen aan de Maas) en recreatieplas de Neswaarden (Aalst).

Met name tijdens hete zomerdagen is het bezoeken van recreatieplassen een manier voor inwoners om verkoeling op te zoeken. Veel mensen hebben geen toegang tot openbare buitenzwembaden in de nabijheid (gezien het geringe aantal dat nog open is) en zwemmen in rivieren wordt sterk afgeraden vanwege de veiligheid. Naarmate recreatieplassen vaker ontoegankelijk zijn door slechte waterkwaliteit (biologisch en/of chemisch), wordt het ook voor veel inwoners lastiger om verkoeling op te zoeken.

Dat brengt de SP-fractie tot de volgende schriftelijke vragen:

Datum

12 november 2024

Zaaknummer

2024-012904

Blad

2 van 4

Vraag 1:

Kan het college een overzicht geven van alle meldingen van een slechte kwaliteit van zwemwater, alsmede de oorzaken?

Antwoord:

Het overzicht voor 2024 is als volgt:

- *zwemmersjeuk*

Oorzaak: trichobilharzia larven leven in ontlasting van watervogels. Als vogels deze ontlasting achterlaten in de plas gaan deze laven op zoek naar een gastheer en kunnen in de huid van zwemmers kruipen.

De waarschuwingen voor zwemmersjeuk waren bij de volgende plassen:

- Camping Betuwe te Kesteren
- De Bronsbergen te Zutphen
- Stroombroek te Braamt.

- *blauwalgen*

Oorzaak: blauwalgen ontstaan bij hoge temperaturen, veel voedingsstoffen, veel zonlicht, laag waterpeil en hoge watertemperaturen. Blauwalgen zijn eigenlijk geen algen maar bacteriën. De wetenschappelijke naam is: cyanobacteriën.

De waarschuwingen of negatieve zwemadviezen voor blauwalgen waren bij de volgende plassen:

- Tijningenplas te Zaltbommel
- Walburgen te Gendt
- Hambroekplas te Borculo
- Bisonbaai te Ooij
- De Rietput te Heukelum
- Eiland van Maurik te Maurik
- Camping De Schans te Alphen
- Campingpark het groene eiland te Appeltern
- De Rietschoof te Aalst
- De Gouden Ham te Aalst
- Strand Maasboulevard te Appeltern
- Zandmeren te Kerkdriel
- De Bijland te Tolkamer
- Maaslanden te Appeltern
- Zandput te Herwijnen
- Vakantiepark Eiland van Maurik
- De Neswaarden te Aalst
- Bahrsche Strand te Giesbeek
- Rhederlaag Noord Oever te Lathum

Datum

12 november 2024

Zaaknummer

2024-012904

Blad

3 van 4

- verminderde waterkwaliteit

Oorzaak: verhoogde bemonsteringen van E-coli of Intestinale enterococce bacteriën worden vaak veroorzaakt door het uitspoelen van dierlijke ontlasting.

De waarschuwingen voor verminderde waterkwaliteit waren bij de volgende plassen:

- De Waaij te Westervoort
- Marina strandbad te Olburgen
- De Bisonbaai te Ooij
- De Zandput te Herwijnen
- De Slingeplas te Bredevoort

- PFAS

Oorzaak: de oorzaken voor aanwezigheid PFAS worden nog onderzocht.

Het negatieve zwemadvies en het zwemverbod welke zijn ingesteld voor PFAS waren bij de volgende plassen:

- Het Blauwe Meer te Dinxperlo
- Camping De Betteld te Zelhem

Vraag 2:

Is er sprake van een toename in het aantal afgegeven waarschuwingen ten opzichte van de afgelopen jaren? Hoe ziet de trend eruit?

Antwoord:

In het afgelopen zwemseizoen zijn minder maatregelen uitgegaan dan voorgaande jaren. De oorzaak hiervan is de vele regen aan het begin van het zwemseizoen. Hierdoor is de komst van blauwalgen uitgebleven tot de tweede helft van het seizoen. De trend over de afgelopen jaren is redelijk stabiel.

Vraag 3:

Wat betekent dit voor de staat van de waterkwaliteit in Gelderland?

Antwoord:

De waterkwaliteit van de zwemplassen in de provincie Gelderland is over het algemeen goed tot uitstekend te noemen. De waarschuwingen en/of negatieve zwemadviezen zijn over het algemeen tijdelijk van aard. Voor seizoen 2024 hebben twee van de 104 zwemzones de kwalificatie "slecht" gekregen.

Datum

12 november 2024

Zaaknummer

2024-012904

Blad

4 van 4

Vraag 4:

Wat betekent dit voor de toegang tot veilige afkoeling tijdens hittegolven? Hoeveel inwoners hebben door de slechte waterkwaliteit geen toegang tot verkoeling in de vorm van recreatieplassen in de omgeving?

Antwoord:

Tijdens hittegolven kan de waterkwaliteit van de zwemplassen in Gelderland onder druk komen te staan. Als hittegolven lang aanhouden zullen meer plassen maatregelen krijgen. Blauwalgen zijn dan vaak de oorzaak. Hoeveel mensen er dan minder kunnen zwemmen is moeilijk in te schatten.

Vraag 5:

Wat doet de provincie om de kwaliteit van waterplassen te verbeteren?

Antwoord:

De provincie heeft in het zwemseizoen veel contact met de waterbeheerders, de waterschappen en Rijkswaterstaat. Deze waterbeheerders doen onderzoek naar de waterkwaliteit en nemen zo nodig maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren.

Vraag 6:

Wat voor gevolgen heeft de slechte waterkwaliteit voor de natuur?

Antwoord:

Gezien de over het algemeen goede tot uitstekende waterkwaliteit van de zwemplassen is de verwachting dat de tijdelijke oorzaken voor waarschuwingen of negatieve zwemadviezen geen invloed hebben op de natuur.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Henri Lenferink

- Commissaris van de Koning

Frederik van Ardenne

- Secretaris